

Skipulagsstofnun
Sigurður Ásbjörnsson
Laugavegi 166
150 Reykjavík

UMHVERFISSTOFNUN

Reykjavík, 8. apríl 2013
Tilvísun: UST20130100174/bs

Stakksbrautar 9-drög að matsskýrslu. Umsögn

Vísað er til bréfs Skipulagsstofnunar dags. 27. mars sl. þar sem óskað er frekari umsagnar Umhverfisstofnunar um þau atriði í loftgæða og loftmengunarmálum sem breyst hafa í skýrslunni.

Umhverfisstofnun hefur yfirfarið skýrsluna og ekki er að sjá annað en að brugðist hafi verið við öllum athugasemdum og ábendingum Umhverfisstofnunar.

Í kafla 5.3 hefur verið bætt við umfjöllun um mótvægisáðgerðir gegn rykmengun á byggingartíma sem er mjög jákvætt. Framkvæmdaraðili tekur sérstaklega fram að bygging kísilverksmiðju í Helguvík sé hvorki meira né minna rykmyndandi en aðrar byggingaframkvæmdir. Umhverfisstofnun bendir á að almennt getur verið mikil rykmengun frá byggingaframkvæmdum. Þetta er stór framkvæmd og búast má við rykmengun í samræmi við það. Í kafla 5.3.1. eru áhrif metin og fullyrt er að ryk muni ekki ná til byggðarinnar á byggingartíma. Stofnunin bendir á að loftmengun berst auðveldlega langar leiðir, jafnvel milli landa. Byggðin er í um 1,5 km fjarlægð frá byggingarsvæðinu og borðleggjandi að ryk mun berast þangað. Sem dæmi má nefna að við byggingu allra áfanga Norðuráls í Hvalfirði varð greinilega vart við aukna rykmengun á loftgæðamælistöðinni við Stakkarás sem er í um 1.8 km fjarlægð frá Norðuráli. Hins vegar telur Umhverfisstofnun að það ryk sem berst til byggðar í Reykjanesbæ sé ekki það mikið að loftgæði fari yfir viðmiðunarmörk. Hins vegar má búast við verulegri rykmengun hjá næstu nágrönnum í Helguvík og í ljósi þess að þar er m.a. fram matvælaframleiðsla er full ástæða til mótvægisáðgerða gegn rykmengun á byggingartíma.

Í ljósi fullyrðinga í kafla 5.3.1 en ekki síður vegna fyrri fullyrðinga í eldri útgáfum frumatsskýrslu, sem nú hafa reyndar verið lagfærðar, sér Umhverfisstofnun sér ástæðu til að taka fram að allar fullyrðingar sem settar eru fram í matsferli skuli byggðar á fyrirliggjandi gögnum en ekki settar fram í óskhyggju til að sýna fram á minni umhverfisáhrif en raunin er.

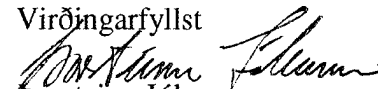
Til að gæta samræmis milli sambærilegra framkvæmda vill Umhverfisstofnun koma á framfæri ábendingum sem settar voru fram í umsögn um matsskýrslu vegna kísilverksmiðju

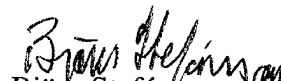
PCC á Bakka en sú umsögn var unnin eftir að stofnunin hafði skilað fyrri umsögn um verksmiðjuna í Helguvík.

Umhverfisstofnun vill benda framkvæmdaraðila á að komin eru þriðju drög að nýrri BAT skýrslu og nýju „BAT conclusion“ um svona iðnað. Stofnunin telur gagnlegt að rekstraraðili kynni sé þau drög og geri grein fyrir hvort hann getið staðið við að þau skilyrði og mörk sem sett eru fram í þessum drögum að BAT conclusions. (sjá 14.kafla í BAT skýrslunni http://eippcb.jrc.es/reference/BREF/NFMbw_17_04-03-2013.pdf)

Einnig sér stofnunin ástæðu til að benda á að Alþjóða heilbrigðisstofnunin (WHO) gaf árið 2005 út ný viðmið varðandi leiðbeinandi mörk fyrir loftgæði. http://whqlibdoc.who.int/hq/2006/WHO_SDE_PHE_OEH_06.02_eng.pdf Þar er setur WHO leiðbeinandi mörk fyrir sólarhringsmeðaltal SO₂ við 20µg/m³. Það eru talsvert strangri mörk en eru í íslenskum og evrópskum reglugerðum þar sem sólarhringsmörkin eru 125µg/m³. Ekkert hefur verið ákveðið með hvort reglur í Evrópu verði þrengdar í ljósi þrengri leiðbeinandi gilda hjá WHO. Samkvæmt framlögu dreifilíkani má búast við því að styrkur SO₂ við nyrstu byggð í Reykjanesbæ geti farið mjög nálægt þessum leiðbeinandi gildi WHO eða jafnvel yfir það, sérstaklega þegar bæði kísilverksmiðjan og álverið eru komin í fullan rekstur. Umhverfisstofnun tekur fram að það eru íslenskar reglur sem gilda en ekki viðmiðunarmörk WHO. Hins vegar hefur þróunin gegnum árin og áratugina almennt verið sú að reglur um loftgæði hafa verið að herðast og algengt er að viðmiðunargildi WHO endi síðar sem reglur einstakra ríkja.

Virðingarfyllst

Þorsteinn Jóhannsson
Sérfræðingur

Björn Stefánsson
sérfræðingur